

Opmerkelijk

Tekst: Dick Groenendijk

In de vorige aflevering van Opmerkelijk is een aantal bijzondere waarnemingen van dagvlinders de revue gepasseerd. In deze aflevering willen we terugblikken op de zomer van 2003 aan de hand van bijzondere meldingen van nachtvlinders. Een van de meest opmerkelijke verschijnselen van de afgelopen zomer was het grote aantal meldingen van zeldzame pijlstaarten. Vooral de kolibrievlinder was zeer talrijk.

Kolibrievlinder Vooral bezitters van tuinen met bloeiende nectarrijke planten hebben veel bezoek gehad van de kolibrievlinder (*Macroglossum stellatarum*). Op planten zoals de vlinderstruik of ijzerhard waren kolibrievlinders veelvuldig te vinden. Veel mensen hebben in 2003 voor het eerst kennis gemaakt met deze bijzondere dagactieve nachtvlinder. Uit de reacties bleek dat een aantal dacht daadwerkelijk te maken te hebben met een kolibrie. Maar de kolibrievlinder is wel degelijk

Kolibrievlinder.

een vlinder en geen vogel. De soort is een trekvlinder die vanuit het zuiden van Europa jaarlijks naar het noorden trekt. Meestal bereiken de vlinders Nederland in relatief lage aantallen, maar

in 2003 waren er vele duizenden aanwezig. Op bijgaand kaartje zijn de waarnemingen van de kolibrievlinder uit 2003 weergegeven die tot ongeveer half januari bij De Vlinderstichting en de Werkgroep VlinderFaunistiek zijn binnengekomen en verwerkt.

In 2003 zijn veel meldingen van de kolibrievlinder binnengekomen. Bijgaand kaartje geeft een eerste indruk van de spreiding van de waarnemingen. Als u ook nog waarnemingen heeft, dan ontvangen we die graag (bron De Vlinderstichting & Werkgroep VlinderFaunistiek).

ogende vlinder gezien. Veel waarnemingen zijn afkomstig van de Sint Pietersberg, traditiegetrouw de beste plek om deze soort waar te nemen. Maar ook uit bloemrijke tuinen uit Maastricht is de soort gemeld. Verder komt de spaanse vlag ook voor in de omgeving van het Eyserbos. Op een monitoringroute op deze locatie werden zelfs enkele tientallen exemplaren geteld. Verder is de soort gemeld uit de omgeving van Brunssum. De Vlinderstichting is bezig met een onderzoek naar het voorkomen van de spaanse vlag in Nederland. Deze staat tegenwoordig in de belangstelling vanwege de notering op de habitatrictlijn. Mede daarom is het belangrijk om precies te weten waar hij zit. Mocht u daarom nog waarnemingen van de spaanse vlag hebben (ook eventueel van vroeger), dan kunt u deze insturen naar De Vlinderstichting.

Andere pijlstaarten Niet alleen van de kolibrievlinder zijn veel meldingen binnengekomen, maar ook van andere soorten pijlstaarten. Vooral de windepijlstaart (*Agrius convulvi*) is in grotere aantallen dan gemiddeld gezien. Ook werden er meerdere meldingen ontvangen van de doodshoofdvlinder (*Acherontia atropos*). Andere soorten die vaker gemeld zijn dan gemiddeld zijn bijvoorbeeld de walsropijlstaart (*Hyles gallii*) en de wolfsmelkpijlstraat (*H. euphorbiae*).

Spaanse vlag De spaanse vlag (*Euplagia quadripunctaria*) is een overdag actieve nachtvlinder die alleen in het uiterste zuiden van Limburg voorkomt. Ook in 2003 zijn er weer op meerdere locaties exemplaren van deze spectaculair

De spaanse vlag komt in ons land alleen in Zuid-Limburg voor.